

**SPRAWOZDANIE OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W GÓRZYCY I OCENA
ZASOBÓW POMOCY
ZA 2014 ROK**

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zlecone i zadania własne gminy z zakresu pomocy zawarte:

- w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej /tekst jednolity Dz.U. z 2015r. , poz. 163/
- w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego /tekst jednolity Dz.U. z 2011r. Nr 231, poz. 1375 z póź.zm./
- w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /Dz.U. z 2005r. Nr 180, poz.1493 z póź.zm./

oraz inne zadania zawarte :

- w ustawie z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych ?Dz.U. z 2013r. , poz. 966 z póź.zm/
- w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997r. prawo energetyczne /Dz.U. z 2012r. poz 1059 z póź.zm./
- w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych /tekst jednolity Dz.U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 z póź.zm./
- w ustawie z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych /tekst jednolity Dz.U. z 2013r. poz. 1442 z póź.zm./
- w ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych /tekst jednolity Dz.U. z 2015r. poz.114/
- w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów /Dz.U. z 30.04.2014r., poz. 567/
- w ustawie z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów / tekst jednolity Dz.U. z 2012r. poz. 1228/
- w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /tekst jednolity Dz.U. z 2013r. poz. 135 z póź.zm./
- w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy /Dz.U. z 2015r. poz. 149/
- w ustawie z dnia 5 grudnia 2014r. o karcie dużej rodziny /Dz.U. z 2014r. poz. 1863 z póź.zm./
- w uchwale nr 221 RM z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania „ na lata 2014-2020.

Pomoc społeczna opiera się na działaniach formalnie zorganizowanych. Jest to instytucja zatrudniająca wyspecjalizowany personel, realizujący cele i zadania w określonych strukturach organizacyjnych. Usługi pomocy społecznej wskazują na impersonalny charakter, wyznaczony przez ustalone kryteria, są to formalno-prawne warunki, jakie świadczeniobiorca powinien spełniać, aby otrzymać pomoc. Wszechstronne spojrzenie na ludzkie potrzeby i podejmowanie działań w celu ich zaspokojenia wiąże się z koniecznością prowadzenia pracy socjalnej, z zastosowaniem specyficznej metody interwencji stosowanej w pomocy społecznej.

Pracownik socjalny ma za zadanie zidentyfikować potrzeby, zdiagnozować sytuację osób potrzebujących i opracować plan pomocy.

I. ZASADY UDZIELANIA POMOCY.

O pomoc finansową mogą starać się osoby, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj.:

- *trudna sytuacja życiowa;*

- *trudna sytuacja finansowa*

przy czym oba warunki muszą być spełnione jednocześnie

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie art.7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r., przysługuje osobom i rodzinom z powodu przyczyn (trudna sytuacja życiowa), do których należą:

1. *Sieroctwo*
2. *Bezdomność*
3. *Bezrobocie*
4. *Niepełnosprawność*
5. *Długotrwała lub ciężka choroba*
6. *Przemoc w rodzinie*
7. *Potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi*
8. *Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność*

9. *Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych*
10. *Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze*
11. *Trudności w integracji cudzoziemców którzy uzyskali w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą*
12. *Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego*
13. *Alkoholizm lub narkomania*
14. *Zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe*
15. *Klęska żywiołowa lub ekologiczna*

Uzyskanie prawa do świadczeń pieniężnych (**trudna sytuacja finansowa**):

Miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej / tzw. kryterium dochodowe ustalone zgodnie z art. 8 ust.1 / wynosi odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie może przekraczać

kwoty 542 zł.

- dla osoby w rodzinie, której dochód na osobę nie przekracza **kwoty 456 zł.**

Świadczenia z pomocy społecznej finansowane są z dwóch źródeł: budżetu państwa /dotacja celowa/ oraz budżetu gminy / środki własne gminy/.

Każda z gwarantowanych przez ustawę form pomocy wymaga zarówno klasyfikacji przypadku do odpowiedniej kategorii i zadań, jak i spełniania kryterium dochodowego.

Udzielone świadczenia z zadań własnych gminy:

Lp.	Forma i rodzaj udzielonej pomocy z zadań własnych /budżetu gminy/	Liczba rodzin/ osób objętych pomocą	Ogólna kwota
1.	Zasiłki celowe i w naturze	126 rodzin	30.436,12 zł.

2.	Realizacja projektu z EFS pn. „Powrót”	15 osób	Wartość ogółem 50.853,33 zł.
3.	Pozostała działalność /zakup materiałów tuszu, papier, itp./		9.000,00 zł.
4.	Dodatki mieszkaniowe	5 rodzin	5.322,95 zł.
5.	Opłata za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	4 osoby/średni m-ny koszt 1 osoby w DPS wynosi ok.2.900 zł.	141.036,31 zł.
6.	Sprawienie pogrzebu	1 osoba	3.000,00 zł.
7.	Składki zdrowotne od zasiłków stałych	29 osób	13.510,04 zł.
8.	Płace pochodne oraz utrzymanie Ośrodka	8 osób	412.395,79 zł.
9.	Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	91 rodzin razem 207 osób	129.951,33 zł.
10.	Rodziny zastępcze	5 rodzin	10.987,53 zł.
11.	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	6 rodzin	1.499,21 zł.

Realizacja zadań zleconych:

Lp.	Forma i rodzaj udzielonej pomocy z zadań zleconych /budżetu państwa/	Liczba rodzin / osób objętych pomocą	Ogólna kwota
1.	Zasiłki stałe	37 osób	156.001,87 zł.
2.	Zasiłki okresowe	73 rodziny	102.524,75 zł.
3.	Świadczenia rodzinne	201 rodzin	1.013.624,00 zł.

4.	Fundusz alimentacyjny	44 osoby	188.277,00 zł.
5.	Środowiskowy Dom Samopomocy w strukturze OPS do końca maja 2014r.	stanowi oparcie dla 20 osób	89.180,00 zł.
6.	Płace – stanowisko świadczeń rodzinnych i realizacja zadania	-	38.865,18 zł.
7.	Składki emerytalno-rentowe / w zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych/	28 osób	60.410,33 zł.
8.	Składki zdrowotne /dot. świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków dla opiekuna	18 osób	11.372,40 zł.
9.	Płace pracowników OPS	2 osoby	45.000,00 zł.
10.	Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne	22 rodziny	49.440,00 zł.
11.	Zatrudnienie asystenta rodziny –płace i pochodne	1 osoba	15.950,41
12.	Odsetki od wypłaconych zaległych zasiłków opiekuńczych 01.07.2013r. do 15.05.2014r. na skutek zmiany przepisów	7 osób	2.007,88
13.	Dodatek energetyczny	1 rodzina	78.85 zł.
14.	Karta Dużej Rodziny	1 rodzina	8,93zł.

Powody przyznawania pomocy:

Dysfunkcje	2010r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	98	307
Sieroctwo	3	7
Bezdomność	2	5

potrzeba ochrony macierzyństwa	9	45
w tym: wielodzietność	5	36
Bezrobocie	66	207
Niepełnosprawność	54	117
długotrwała lub ciężka choroba	28	74
bezzadność w sprawach opiek.- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	11	61
w tym:	4	17
<i>rodziny niepełne</i>		
<i>rodziny wielodzietne</i>	5	33
przemoc w rodzinie	1	5
alkoholizm	11	24
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	4
zdarzenie losowe	2	5

Zwłaszcza przy zasiłkach okresowych stosowany jest w pracy socjalnej kontrakt socjalny, a więc umowa dwustronna zawierana przez pracownika socjalnego i klienta pomocy społecznej. Kontrakt jest zobowiązaniem obydwu stron do podjęcia działań. Celem kontraktu jest ustalenie jak najbardziej skutecznej drogi wyjścia rodziny z trudnej sytuacji bytowej. W roku 2014 zostało zawartych 19 kontraktów socjalnych.

Pomocą asystenta rodziny objęto 11 rodzin, w których wsparcie otrzymuje 32 dzieci.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Górzycy dla osób zamieszkałych na terenie gminy zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych jest jedynym organem realizującym świadczenia rodzinne, którymi są:

- *zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych*
- *świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne*
- *jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka*

System świadczeń rodzinnych tworzony jest, jako system poza ubezpieczeniowych świadczeń społecznych finansowanych ze środków budżetu państwa – dotacja celowa.

Kwota uprawniająca do nabycia uprawnień do zasiłku rodzinnego i dodatków **wynosi 574 zł.**, w przypadku osoby niepełnosprawnej w rodzinie kryterium jest nieco wyższe i wynosi **654 zł.**

Kolejnym zadaniem realizowanym przez OPS jest fundusz alimentacyjny.

W okresie sprawozdawczym 2014 wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego 44 osobom uprawnionym na łączną kwotę 188.277zł. W sprawach o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano łącznie 78 decyzji, w tym 2 decyzje odmowne i 2 decyzje, w których stwierdzono nienależnie pobrane świadczenia na kwotę łączną 597,14zł. Należność z nienależnie pobranego świadczenia wyegzekwowano w całości, łącznie z należnymi odsetkami.

Podjęte działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- przekazano komornikom sądowym informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczeń majątkowych wobec 34 osób,
- wysłano wnioski do Powiatowego Urzędu Pracy o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych oraz informacji o braku możliwości realizacji art.5 ust.3 pkt 2 i 3 (zarejestrowanie się jako bezrobotny albo poszukujący pracy lub odmowa przyjęcia zatrudnienia) wobec 18 osób,
- wszczęto 33 postępowania dotyczące uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań, wydano w tej sprawie 16 decyzji uznających i 1 uchylającą. 16 postępowań umorzono,
- skierowano do prokuratury wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu Karnego (uporczywe uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego) wobec 21 osób,

- skierowano do Starosty wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym wobec 21 osób.
- wpisano 16 nowych dłużników do Biura Informacji Gospodarczych, pozostali- dług aktualizowany jest na bieżąco.
- Złożono do Sądu 4 wnioski o ustalenie kuratorów ds. doręczeń dla dłużników nieznanych z miejsca zamieszkania.

W roku sprawozdawczym wystawiono 570 tytułów wykonawczych w celu wyegzekwowania należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych na rzecz osób uprawnionych.

Wysokość wyegzekwowanych należności bezpośrednio od dłużników alimentacyjnych oraz za pośrednictwem organów egzekucyjnych za okres od 1 stycznia 2014r. do 31 grudnia 2014r. wyniosła 40.414,40 zł.

Wygaszono należności z tytułu wypłaconych świadczeń dłużnikowi z art.28 ust.3 ustawy – zgon w kwocie 2400,00zł.

II. POZOSTAŁE ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ.

1. Zgodnie z art.48 ust.1 i ust.4 ustawy o pomocy społecznej pomoc w formie jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

Zgodnie z uchwałą Nr 221 RM z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania „ na lata 2014-2020 zapewniamy pomoc w zakresie dożywiania:

- a) *Dzieciom do 7 roku życia;*
- b) *Uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;*
- c) *Osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art.7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.*

W ramach realizacji Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” osoby uprawnione otrzymują: gorący posiłek lub świadczenie pieniężne na zakup posiłku. Zgodnie z przyjętymi założeniami Programu świadczenie pieniężne jest przyznawane w przypadku braku możliwości zapewnienia gorącego posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na

sytuację zdrowotną osoby uprawnionej /np. choroba wymagająca stosowania specjalistycznej diety/.

W roku 2014 z pomocy w formie dożywiania objętych zostało 207 beneficjentów / zasiłki celowe oraz pokrycie kosztów wyżywienia w szkołach/.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Dzieci do 7 lat	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art.7 u.o.p.s.
RZECZYWISTA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM	207	10	101	21
<u>W TYM LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z:</u>	123	-	-	-
- <i>posiłku /głównie dzieci w szkołach/</i>				
- <i>zasiłku celowego</i>	63	-	-	-

Łączny koszt realizacji Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynosił 129.951,33 zł. w tym:

- *dotacja celowa – 77.951,33 zł.*

- *środki własne 52.000,00 zł.*

2. Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach pracy socjalnej dotyczącej rodziny korzystającej z pomocy działa w zakresie:

1) współpracy z organizacjami:

- współpraca z opiekunem prawnym
- organizacja umieszczenia w domu pomocy społecznej

2) kontaktu z instytucjami

- pomoc w uzyskaniu dokumentu tożsamości
- współpraca z kuratorami sądowymi i społecznymi,
- współpraca z policją
- reprezentowanie interesów podopiecznego w innych instytucjach

3) funkcjonowania rodziny

- rozładowanie konfliktów rodzinnych
- kontakt z rodziną zewnętrzną
- współpraca z GKRPA

4) alimenty

- odnalezienie opiekuna prawnego
- przygotowanie wniosków o wniesienie spraw do sądu o alimenty'

5) świadczenia ZUS i pokrewne

- przygotowanie i wniesienie sprawy o rentę lub emeryturę,
- pomoc w ustaleniu lub zmianę stopnia niepełnosprawności

6) praca

- mobilizacja podopiecznych do poszukiwania pracy,
- przekazywanie ofert pracy dla podopiecznych w ramach współpracy z PUP

7) oświata i opieka medyczna

- współpraca ze szkołami i pedagogami
- współpraca służbami medycznymi

III. RZECZYWISTA LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
<i>Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych / bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania/</i>	316	171	478
<i>Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę</i>	-	-	-
<i>Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę</i>	-	-	-

<i>Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem</i>	X	171	478
<i>W tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej</i>	X	56	174

IV. DODATKOWA DZIAŁALNOŚĆ OPS.

1. Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla 20 osób z zaburzeniami psychicznymi, jest jednostką organizacyjną OPS o zasięgu gminnym. Podstawowym zadaniem ŚDS jest przede wszystkim podtrzymywanie i rozwijanie działań ukierunkowanych na kształcenie umiejętności osób uczestniczących w zajęciach niezbędnych im do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia. W strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej ŚDS funkcjonował do końca maja 2014r. od 1 czerwca został wydzielony jako samodzielna jednostka zgodnie z obowiązującymi przepisami.

1. Realizacja projektu systemowego

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 7.1.1. "Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej" Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pn. "Powrót". Projekt skierowany jest do osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i niepełnosprawnych, które jednocześnie korzystają ze świadczeń pomocy społecznej i są w wieku aktywności zawodowej. Projekt zakłada realizację zadań aktywizacyjnych, które poprzez szereg działań wspierających indywidualnie i grupowo mają prowadzić do reintegracji społecznej i zmiany sytuacji zawodowej. W ramach projektu indywidualnymi kontraktami socjalnymi objętych zostało 15 osób spełniających wymogi dotyczące grup docelowych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zgodnie z wytycznymi związanymi z realizacją projektów systemowych.

Projekt realizowany jest od 01.06.2011 i przedłużony został do końca lipca 2015r. zakłada objęcie kontraktem socjalnym przynajmniej 77 osób.

2. W ramach współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych OPS systematycznie współpracuje pomagając w organizacji wielu spotkań dla dzieci i seniorów.

3. **Integracyjny Klub Seniora** działający przy OPS liczy obecnie 30 osób, działalność tej formy wsparcia wynika z konieczności aktywizacji i reintegracji ludzi starszych, ma na celu zwiększenie możliwości uczestnictwa seniorów w życiu społecznym. Klub działa od 11 lat, założył od 3 lat Zespół Śpiewaczy „Młodzi Duchem”, systematycznie współpracuje z seniorami z gmin ościennych.

Ogólny plan wydatków na rok 31.12.2014 – zadania własne i zlecone wynosił	Zrealizowano na dzień 31.12.2014r.
2.613.179, 17 zł.	2.580.137,21 zł.

Kierunki działania Ośrodka Pomocy Społecznej są zgodne z przepisami, posiadanymi środkami finansowymi i zasobami ludzkimi.

Z przedstawionych danych wynika, że z pomocy społecznej w 2014r. skorzystało 201 rodzin, co stanowi 33,51% ogółu mieszkańców zamieszkałych na terenie gminy.

Za współpracę z Ośrodkiem serdecznie dziękuję wszystkim osobom i instytucjom, które wspierają naszą pracę i starają się z nami wspólnie rozwiązywać problemy rodzin.